

| Status   | Datum vergadering Gedeputeerde Staten | Eindtermijn |
|----------|---------------------------------------|-------------|
| Openbaar | 3 februari 2026                       | n.v.t.      |

**Onderwerp**

Subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen Zuid-Hollandse Delta

**Advies**

1. Vast te stellen in het kader van het Nationaal Strategisch Plan (NSP) ter uitvoering van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) het Openstellingsbesluit subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen GLB-NSP Zuid-Holland 2026, met een deelplafond van € 1.000.000
2. Vast te stellen het Instellingsbesluit Adviescommissie subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen GLB-NSP Zuid-Holland 2026
3. Vast te stellen de GS-brief aan het betaalorgaan Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) waarmee garantstelling wordt afgegeven voor de overprogrammering van € 36.715,84 aan Europese middelen voor de Openstellingsbesluit subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen GLB-NSP Zuid-Holland 2026
4. Vast te stellen de GS-brief aan Provinciale Staten waarmee Provinciale Staten worden geïnformeerd over het Openstellingsbesluit subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen GLB-NSP Zuid-Holland 2026 en het Instellingsbesluit Adviescommissie subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen GLB-NSP Zuid-Holland 2026
5. Te bepalen dat het Openstellingsbesluit subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen GLB-NSP Zuid-Holland 2026 en het Instellingsbesluit Adviescommissie subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen GLB-NSP Zuid-Holland 2026 worden gepubliceerd in het Provinciaal Blad
6. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het Openstellingsbesluit subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen GLB-NSP Zuid-Holland 2026 en het Instellingsbesluit Adviescommissie subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen GLB-NSP Zuid-Holland 2026

**Besluit GS**

Vastgesteld conform advies

**Bijlagen**

- GS brief aan PS - Subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen Zuid-Hollandse Delta
- GS-brief aan RVO garantstelling overprogrammering uitvoering integrale gebiedsplannen 2026
- Openstelling subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen GLB-NSP Zuid-Holland 2026
- Instellingsbesluit Adviescommissie subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen GLB-NSP Zuid-Holland 2026

## 1 Toelichting voor het College

### *Wat is het GLB-NSP?*

GLB staat voor het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. De uitvoering van het GLB voor de periode 2023 tot en met 2027 staat beschreven in het Nationaal Strategisch Plan (NSP). De doelen van GLB-NSP hebben betrekking op een slimme veerkrachtige landbouw, bodem, water, lucht, biodiversiteit en klimaat en dierenwelzijn en brede plattelandontwikkeling. Kennis, innovatie en netwerkvorming zijn horizontale doelen.

### *Resterend budget na programmering subsidieopenstellingen*

Voor het GLB-NSP in Zuid-Holland is in de periode 2023 tot en met 2027 bijna € 24 miljoen aan Europese middelen en ruim € 17 miljoen provinciale middelen beschikbaar. Deze middelen zijn volledig geprogrammeerd voor openstellingen. In 2023, 2024 en 2025 hebben diverse subsidie openstellingen plaatsgevonden waarmee de middelen beschikbaar zijn gesteld voor:

- productieve investeringen door boeren (zoals drainage-apparatuur, of machines die nodig zijn voor de omschakeling naar een biologische bedrijfsvoering, of voorzieningen om de weidegang van koeien te bevorderen)
- niet-productieve investeringen door boeren (zoals natuurvriendelijke oevers)
- niet-productieve investeringen door waterschappen (zoals vispassages, natuurvriendelijke oevers en kwaliteitsbaggeren)
- doorbraakprojecten voor systeeminnovatie in de land- en tuinbouw (zeer divers, waaronder samenwerkingsverbanden die zich inzetten op ontwikkeling van lokale verwerking haver, weiderijst, duurzame tuinbouwketens verpakkingen, innovatieve graanketen, reststromen hub)
- sociaaleconomische ontwikkeling van het platteland (via de zogenaamde LEADER gebieden die GS hebben goedgekeurd)

Alleen uit de openstelling doorbraakprojecten voor systeeminnovatie in de land- en tuinbouw is een restant van € 853.879 overgebleven, doordat niet alle aanvragen voldoende punten hebben ontvangen in de beoordeling. Het restant kan opnieuw worden geprogrammeerd.

### *Restant inzetten voor subsidieopenstelling uitvoering integrale gebiedsplannen Zuid-Hollandse Delta*

Een GLB-NSP onderdeel dat nog niet eerder is opengesteld in Zuid-Holland is de subsidie voor uitvoering van integrale gebiedsplannen. Met deze subsidie kan een samenwerkingsverband van diverse partijen in een gebied op basis van een gebiedsplan subsidie ontvangen voor de uitvoering. Uniek aan deze subsidie is dat verschillende soorten activiteiten binnen één plan kunnen worden gesubsidieerd. De aanvraag kan bestaan uit diverse activiteiten, zoals fysieke investeringen, kennisbijeenkomsten en innovatie. Hierdoor kenmerkt de subsidie zich door de integrale bijdrage aan de GLB-NSP doelen.

De subsidie wordt ingezet op de transitie sporen natuurinclusieve landbouw en hoogtechnologische landbouw uit de Uitvoeringsagenda Landbouw, welke is vastgesteld in de GS-vergadering van 16 december 2025.

We hebben gemeend, op basis van drie gebeurtenissen die recent samenkwamen, om deze subsidie specifiek voor de ZHD open te stellen. Allereerst zijn de gebiedsplannen van het ZH-PLG onlangs opgeleverd, waarin de problematiek van de ZHD omgezet is in zichtbare kansen. Daarnaast kwam dit

op een moment welke gelijk viel met de voorbereidingen van de openstelling 'uitvoering integrale gebiedsplannen' zoals vastgelegd in de landelijke openstellingskalender. Dit samen was een kans om de resterende GLB-NSP middelen een impactvolle bestemming te geven.

Juist in de ZHD spelen veel vraagstukken rondom de verduurzaming van de akkerbouw. In de Delta zijn veelal kleinere initiatieven en ontwikkelingen die kansrijk zijn om beter met elkaar te laten samenhangen. Daar waar in het Veenweidegebied grote programma's zoals Fieldlab Groene Hart ingezet zijn om de (melk)veehouderij verder te werken aan de opgaven.

Om de transitie ook in de ZHD vaart te geven is het goed om deze samenhang en kennisoverdracht juist ook hier te faciliteren. De kracht in deze subsidie zit het in het samenbrengen van kleinere initiatieven samen, die gezamenlijk steviger aan de transitie kunnen bouwen.

Het biologische en regeneratieve spoor draagt bij aan het herstel van biodiversiteit en bodemkwaliteit in de ZHD. Door meer natuurinclusieve (zoals biologische en regeneratieve) landbouwmethoden te stimuleren, wordt de veerkracht van het agrarisch systeem versterkt en wordt bijgedragen aan de waterkwaliteit, biodiversiteit en het klimaat. Deze aanpak sluit aan bij de lopende initiatieven in de ZHD en biedt kansen voor verbinding tussen natuur en landbouw. Met de innovatie- en kennisagenda kan kennisuitwisseling en samenwerking tussen ondernemers worden gestimuleerd om de omschakeling te versnellen. Zo wordt gewerkt aan een toekomstbestendige landbouw die economisch rendabel is en tegelijkertijd bijdraagt aan natuurherstel en een gezonde leefomgeving.

Het hoogtechnologische spoor is ook een belangrijk transitiepoor uit de Uitvoeringsagenda Landbouw om hoogproductieve landbouw verder te verduurzamen. Met de inzet van hoogtechnologische investeringen (zoals robotisering) kunnen gewassen worden geteeld met vrijwel geen emissies. Daarnaast kunnen hoogtechnologische investeringen de afhankelijkheid van benodigde inputs zoals kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen verminderen. Met de subsidie wordt het hoogtechnologische kennislandschap vanuit de Zuid-Hollandse Delta voor de akkerbouw in Zuid-Holland versterkt, waar onderwijs, onderzoek en praktijk samenkomen om innovaties te versnellen. Zo worden ondernemers in hun kracht gezet en wordt hen de mogelijkheden geboden om deze verduurzaming te realiseren.

#### *Instellingsbesluit adviescommissie*

De subsidieaanvragen worden beoordeeld door een onafhankelijke adviescommissie. Deze adviescommissie wordt ingesteld met het instellingsbesluit. De adviescommissie wordt samengesteld op basis van de nodige kennis over de natuurinclusieve en hoogtechnologische landbouw in de ZHD en de nodige kennis over de subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen. De leden van de adviescommissie ontvangen een GS-brief ter informatie. Deze kunnen onder mandaat worden verzonden en worden daarom niet met dit voorstel voorgelegd.

#### *Overprogrammering en garantstelling aan RVO*

Het deelplafond van de openstelling is in totaal € 1.000.000, waarvan € 939.267 ten lasten van de GLB-NSP middelen (verhouding 43% Europese middelen en 57% verplichte cofinanciering met provinciale middelen) en € 60.733 aanvullende nationale financiering met provinciale middelen uit het landbouw budget.

De € 939.267 aan GLB-NSP middelen bestaat uit het restant van € 853.879 op basis van de subsidieverleningen uit de openstellingen die in Zuid-Holland hebben plaatsgevonden in de periode 2023 tot en met 2025, met een ophoging van € 85.388 (ongeveer 10%).

De ophoging bestaat voor 43% uit Europese middelen. Dit is een overprogrammering van € 36.715,84 aan Europese middelen. Door te overprogrammeren anticiperen we op het risico op onderbesteding van Europese middelen bij mogelijke vrijval van subsidies aan het einde van de GLB-NSP periode (2023-2027).

Met de GS-brief aan RVO wordt de nodige garantstelling aan het betaalorgaan afgegeven voor de overprogrammering met Europese middelen, voor een maximum bedrag van € 36.715,84. Deze garantstelling wordt aangesproken als aan het einde van het programma blijkt dat de Europese middelen landelijk toch niet toereikend zijn.

#### *Financieel en fiscaal kader*

|                        |                                                 |
|------------------------|-------------------------------------------------|
| Totaalbedrag excl. BTW | : € 1.000.000,00                                |
| Programma              | : Ambitie 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland |
| Financiële risico's    | : Er zijn geen financiële risico's.             |

Van de € 1.000.000 is € 939.267,00 ten lasten van de GLB-NSP middelen die meerjarig zijn gereserveerd in de begroting (verhouding 43% Europese middelen en 57% provinciale middelen) en € 60.733,00 ten lasten van de provinciale middelen van opgave landbouw.

Mogelijke financiële risico's ontstaan pas op het moment dat de provincie verplichtingen aangaat. De provincie gaat pas een verplichting aan op moment van subsidieverstrekking.

#### *Juridisch kader*

De volgende verordeningen van het Europees Parlement en de Raad zijn onderdeel van het juridisch kader: Verordening (EU) 2021/2115, Verordening (EU) 2021/2116 en Verordening (EU) 2021/1060. De verordeningen vormen samen met de Regeling Europese Landbouwsubsidies Zuid-Holland en de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland het juridisch kader voor de voorliggende besluiten.

De besluiten worden gepubliceerd in het Provinciaal Blad en treden een dag na publicatie in werking.

## **2 Voorafgaande besluitvorming**

Op 13 december 2022 heeft de Europese Commissie het NSP goedgekeurd, waarmee Nederland invulling geeft aan het GLB.

Om binnen het GLB-NSP subsidies te kunnen verstrekken is in de vergadering van 14 maart 2023 de Regeling Europese Landbouwsubsidies Zuid-Holland vastgesteld. In de vergaderingen van 20 juni 2023, 18 september 2023 en 19 maart 2024 is de regeling op basis van de landelijke modelregeling uitgebreid en op punten gewijzigd.

In de vergadering van 20 juni 2023 is ook het Mandaatbesluit RVO vastgesteld waarmee RVO is gemandateerd voor uitvoering van de openstellingsbesluiten van Zuid-Holland.

### **3 Proces**

#### *Behandeling subsidieaanvragen*

RVO neemt als landelijke betaalorgaan voor het GLB de subsidieaanvragen van de GLB-NSP openstelling in behandeling. De subsidieaanvragen worden beoordeeld door RVO op basis van de subsidievoorwaarden en de wijze van rangschikken zoals beschreven in het openstellingsbesluit. De rangschikking wordt gedaan op basis van de punten die aan de aanvragen worden toegekend door de onafhankelijke adviescommissie. De beoordeling is op basis van door de Europese Commissie voorgeschreven selectiecriteria, waaronder ambitie van het plan, diversiteit van partijen, draagvlak, effectiviteit, efficiëntie, haalbaarheid en urgentie.

#### *Uitvoering projecten*

Op basis van de verleningsbeschikking hebben de gesubsidieerde projecten tot uiterlijk 31 december 2028 voor de uitvoering. Na uitvoering volgt de subsidievaststelling.

### **4 Participatie en rolneming**

In de ZHD gaat een of meerdere kwartiermaker(s) de komende maanden aan de slag om de initiatieven voor natuurinclusieve en de hoogtechnologische landbouw aan elkaar te verbinden en daar een kennis en innovatieagenda te ontwikkelen met de partners (boeren, bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden) in het gebied. Dit om meer samenhang te krijgen en de kennis beter ontsloten wordt om de transitie naar duurzame akkerbouw te versnellen.

In de ZHD zijn er ook verschillende gebiedsmanagers vanuit het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZH-PLG) aan de slag. Onderdelen van de gebiedsplannen lijken via de subsidieopenstelling opgepakt te kunnen worden. Dit wordt afgestemd met de gebiedsmanagers hoe dit het beste aan te vliegen.

Het openstellingsbesluit is gebaseerd op een landelijk model openstellingsbesluit dat door RVO is getoetst op uitvoering en door alle provincies wordt gebruikt.

### **5 Communicatiestrategie**

Na vaststelling wordt naast de publiekssamenvatting over het besluit gecommuniceerd via de sociale media kanalen van de provincie. De communicatie zal gericht zijn op de bedoeling en het beoogde effect van de subsidie en een link naar de subsidiepagina voor meer informatie.

Naast deze algemene communicatie worden in de ZHD in samenwerking met RVO informatiebijeenkomsten georganiseerd via de gebiedsmanagers van het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied voor voorlichting over de bedoeling van de subsidie, de voorwaarden en het proces.